

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งให้ได้ผลผลิตที่เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาในที่นี้ คือ รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้จะต้องยึดหลักการวิจัยที่มีการวิจัยและพัฒนาหลาย ๆ รอบ ($R_1 D_1.. R_2 D_2... R_n D_n$) แล้วมีการนำไปทดลองใช้ภาคสนาม จึงแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ 6 ขั้นตอน คือ

ระยะที่ 1 การหาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มี 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มี 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 3 การยกร่างรูปแบบจากการศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบผลสำเร็จภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างและยืนยันรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

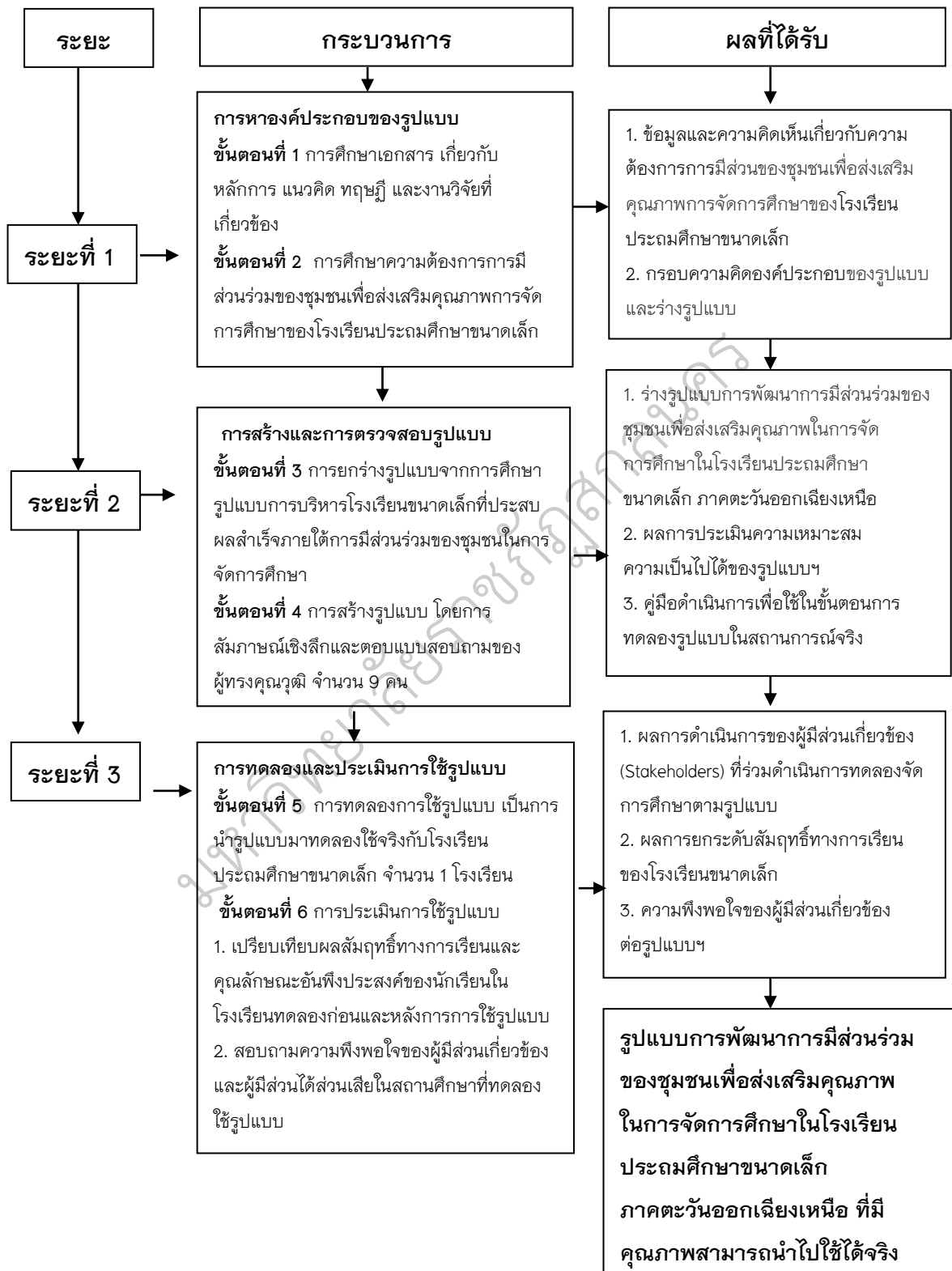
ระยะที่ 3 การทดลองและประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 5 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน
เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อ
ส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
แสดงเป็นกรอบวิธีดำเนินการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 4

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

กรอบวิธีดำเนินการวิจัย

ภาพประกอบ 4 กรอบวิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การหาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ประสบผลสำเร็จภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

เป็นขั้นตอนการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา และขอบข่ายภารกิจของการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ตามบทบาทหน้าที่ของชุมชนและแนวทางในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริม คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เป็นขั้นตอนที่ศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย

1. การดำเนินการวิจัย

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในชุมชนในการจัดการศึกษา และขอบข่ายภารกิจของการมีส่วนร่วมที่บุคคลในชุมชนร่วมดำเนินการจัดการศึกษา ตามบทบาทหน้าที่ของชุมชนและแนวทางในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

1.2 สรุปประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารการศึกษา 2) ด้านการจัดการศึกษา 3) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา 4) การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล และตรวจสอบการจัดการศึกษา 5) ด้านการประเมินผลการจัดการศึกษา

1.3 สร้างแบบสอบถามความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

1.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และ
ประธานกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 29,135 คน
จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 4,920 คน ครู จำนวน 19,295 คน ประธาน
คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 4,920 คน รวมทั้งสิ้น 29,135 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธาน
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 378 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร
โรงเรียน จำนวน 126 คน ครูผู้สอน จำนวน 126 คน และประธานคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 126 คน รวมทั้งสิ้น 378 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดย
ใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610)

การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage
random sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 47) โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครซีและมอร์แกน
(Krejcie and Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้จำนวน 378 คน

2. ใช้จังหวัดเป็นหน่วยในการสุ่ม โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยการ
จับฉลากใช้เกณฑ์ร้อยละ 30 ของจังหวัดที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมี จำนวน 20
จังหวัด ดังนั้นจะได้ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ นครพนม อุบลราชธานี ขอนแก่น เลย
นครราชสีมา และร้อยเอ็ด

3. ใช้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยในการสุ่ม โดยวิธีการสุ่ม
อย่างง่ายด้วยการจับฉลาก ใช้เกณฑ์ร้อยละ 40 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ตั้งอยู่
ใน 6 จังหวัด ซึ่งมีทั้งหมด 25 แห่ง ดังนั้นจะได้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 10
แห่ง ได้แก่ สพป.เลย เขต 1, สพป.เลย เขต 3, สพป.นครพนม เขต 1, สพป.ขอนแก่น
เขต 2, สพป.ขอนแก่น เขต 4, สพป.ร้อยเอ็ด เขต 2, สพป.นครราชสีมา เขต 2,
สพป.นครราชสีมา เขต 7, สพป.อุบลราชธานี เขต 2, สพป.อุบลราชธานี เขต 4

4. ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับ

ผลการใช้เกณฑ์ร้อยละ 7 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 10 แห่งซึ่งได้โรงเรียนทั้งหมด 126 แห่ง

5. กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามข้อ 4 ทุกคนจะได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 126 คน
6. กลุ่มตัวอย่างครูใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random sampling) จำนวน 126 คน
7. กลุ่มตัวอย่างประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามข้อ 4 ทุกคนจะได้กลุ่มตัวอย่างประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 126 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 378 คน รายละเอียดดังตาราง 3-5

ตาราง 3 แสดงประชากรของการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัด	จำนวนเขตพื้นที่ (สพป.)	จำนวนโรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร	จำนวนครู	จำนวนประธานฯ	ประชากร
1. กาฬสินธุ์	3	234	234	936	234	9,903
2. ขอนแก่น	5	418	418	1,672	418	16,012
3. ชัยภูมิ	3	238	238	952	238	10,479
4. นครพนม	2	200	200	823	200	8,293
5. นครราชสีมา	7	522	522	1910	522	21,357
6. บุรีรัมย์	4	305	305	1220	305	15,364
7. มหาสารคาม	3	231	231	924	231	9,030
8. ยโสธร	2	176	176	704	176	8,332
9. ร้อยเอ็ด	3	221	221	884	221	12,908
10. เลย	3	189	189	756	189	7,088
11. ศรีสะเกษ	4	327	327	1,208	327	11,070
12. สกลนคร	3	251	251	1,004	251	10,893
13. สุรินทร์	3	318	318	1,260	318	13,741

ตาราง 3 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนเขตพื้นที่ (สพป.)	จำนวนโรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร	จำนวนครู	จำนวนประธานฯ	ประชากร
14. หนองคาย	2	122	122	488	122	5,560
15. บึงกาฬ	1	82	82	328	82	2,910
16. อุดรธานี	4	330	330	1312	330	13,391
17. อุบลราชธานี	5	445	445	1780	445	17,616
18. มุกดาหาร	1	93	93	372	93	2,880
19. อัญญาเจริญ	1	98	98	412	98	2,873
20. หนองบัวลำภู	2	120	120	350	120	4,026
รวม	61	4,920	4,920	19,295	4,920	203,726

ตาราง 4 แสดงจังหวัดที่ได้รับการสุ่มและข้อมูลที่แสดงรายละเอียดของจำนวนเขตพื้นที่ การศึกษา โรงเรียน ผู้บริหาร ครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

จังหวัด	จำนวนเขตพื้นที่ (สพป.)	จำนวนโรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร	จำนวนครู	จำนวนประธานคณะกรรมการฯ
1. เลย	สพป.เลย เขต 1	54	54	198	54
	สพป.เลย เขต 2	65	65	268	65
	สพป.เลย เขต 3	70	70	290	70
รวม	3	189	189	756	189
2. นครพนม	สพป.นพ เขต 1	86	86	342	86
	สพป.นพ เขต 2	114	114	481	114
รวม	2	200	200	823	200
3. อุบลราชธานี	สพป.อบ เขต 1	93	93	388	93
	สพป.อบ เขต 2	85	85	317	85
	สพป.อบ เขต 3	79	79	296	79
	สพป.อบ เขต 4	99	99	393	99

ตาราง 4 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนเขตพื้นที่ (สพป.)	จำนวน โรงเรียน	จำนวน ผู้บริหาร	จำนวนครู	จำนวน ประธานคณะ กรรมการฯ
	สพป.อบ เขต 5	89	89	386	89
รวม	5	445	445	1,780	445
4. นครราชสีมา	สพป.นม เขต 1	78	78	297	78
	สพป.นม เขต 2	71	71	258	71
	สพป.นม เขต 3	80	80	278	80
	สพป.นม เขต 4	65	65	245	65
	สพป.นม เขต 5	75	75	271	75
	สพป.นม เขต 6	83	83	294	83
	สพป.นม เขต 7	70	70	267	70
รวม	7	522	522	1,910	522
5. ขอนแก่น	สพป.ชก เขต 1	70	70	302	70
	สพป.ชก เขต 2	78	78	316	78
	สพป.ชก เขต 3	87	87	345	87
	สพป.ชก เขต 4	83	83	324	83
	สพป.ชก เขต 5	102	102	385	102
รวม	5	418	418	1,672	418
6. ร้อยเอ็ด	สพป.รอ เขต 1	63	63	265	63
	สพป.รอ เขต 2	86	86	325	86
	สพป.รอ เขต 3	72	72	290	72
รวม	3	221	221	884	221
รวมทั้งสิ้น	25	1,679	1,679	7,825	1,679

ตาราง 5 แสดงหน่วยที่ได้รับการสุ่มและกลุ่มตัวอย่างแยกตามจังหวัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและจำนวนโรงเรียน

จำนวนที่ได้รับการสุ่ม			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
จังหวัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนโรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร	จำนวนครู	จำนวนประชาชน	รวม
1. เลย	สพป.เลย เขต 1	11	11	11	11	33
	สพป.เลย เขต 3	7	7	7	7	21
2. นครพนม	สพป.นพ เขต 1	15	15	15	15	45
3. อุบลราชธานี	สพป.อบ เขต 2	17	17	17	17	51
	สพป.อบ เขต 4	10	10	10	10	30
4. นครราชสีมา	สพป.นม เขต 2	12	12	12	12	36
	สพป.นม เขต 7	13	13	13	13	39
5. ขอนแก่น	สพป.ขก เขต 2	14	14	14	14	42
	สพป.ขก เขต 4	11	11	11	11	33
6. ร้อยเอ็ด	สพป.รอ เขต 2	16	16	16	16	48
รวม	10	126	126	126	126	378

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 378 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

3.2 ตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นคำถามที่ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์มาจากแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารการศึกษา 2) ด้านการจัดการศึกษา 3) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา

4) การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล และตรวจสอบการจัดการศึกษา 5) ด้านการประเมินผลการจัดการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา และขอขยายภารกิจของการมีส่วนร่วมที่บุคคลในชุมชนร่วมดำเนินการจัดการศึกษา ตามบทบาทหน้าที่ของชุมชนและแนวทางในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

4.2 ร่างแบบสอบถามความคิดเห็นที่ครอบคลุมสภาพและความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4.3 นำแบบสอบถามไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้องครอบคลุมเนื้อหา

4.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านภาษา ด้านการวัดผลประเมินผล ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และความถูกต้องของภาษาที่

ใช้ในแบบสอบถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

4.4.1 ผู้เชี่ยวชาญระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จำนวน 3 คน ได้แก่

4.4.1.1 ดร.พูนศักดิ์ พระภูมิ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 วุฒิการศึกษาปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

4.4.1.2 ดร.จรรยารัตน์ ส่งศรี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วุฒิการศึกษาปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.4.1.3 ดร.อนันต์ นามทองตัน ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 วุฒิการศึกษาปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

4.4.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา จำนวน 1 คน ได้แก่ ดร.ณัฐพงศ์ ฉลาดแย้ม ตำแหน่ง คีษานีเทคนิคชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษาปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4.4.3 ผู้เชี่ยวชาญในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่ รศ.ดร.พิชญ์ ฉายายนต์ ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี วุฒิปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เสนอแนะให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้องของเครื่องมือกับขอบเขตของเนื้อหาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยการเลือกเป็นรายข้อ เพื่อให้ลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อเห็นว่าข้อคำถามสอดคล้องกับ

จุดประสงค์ที่ต้องการวัด

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับ

จุดประสงค์ที่ต้องการวัด

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับ

จุดประสงค์ที่ต้องการวัดแล้วนำข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 – 1.00

มาเป็นคำถามในแบบสอบถาม

4.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะและแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง

4.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 30 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามและดูความเหมาะสมในการนำไปใช้เก็บข้อมูลได้จริง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient : α) (ยูทพงษ์ กัยวรรณ, 2553, หน้า 137) คำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.92

4.7 ปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อที่ได้รับการจับสลาก จำนวน 378 ฉบับ ทางไปรษณีย์ พร้อมแนบซองเปล่า ติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัยเพื่อส่งกลับคืน

5.3 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ จำนวน 378 ฉบับ เป็นฉบับสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละร้อย

5.4 ทำการตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์แบบสอบถาม

5.5 นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121)

4.51 – 5.00 หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1.01 – 1.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มี 2 ขั้นตอนประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 3 การยกกร่างรูปแบบจากการศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบผลสำเร็จภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

ในขั้นตอนนี้เป็นการยกกร่างรูปแบบจากการศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบผลสำเร็จ ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In- depth Interview) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานระดับนโยบาย ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่โรงเรียนตั้งอยู่และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานระดับปฏิบัติ

ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. การดำเนินการวิจัย

1.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และหลักการมีส่วนร่วม แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน เพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์

1.2 สรุปประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนได้ 5 ประเด็น คือ 1) กลุ่มบุคคล/หน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วม 2) สภาพปัญหา ก่อนดำเนินการ 3) องค์ประกอบของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานตามรูปแบบและ 5) ผลสำเร็จจากการดำเนินงาน

1.3 สร้างเครื่องมือสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) มีลักษณะแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview)

1.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ปฏิบัติงานระดับนโยบายและระดับปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เสาเพลอ โมเดล (SorPhole Model) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แก่งจันทร์ โมเดล (Kangjan Model) จำนวน 34 คน ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน ครูผู้สอน จำนวน 10 คน และกรรมการสถานศึกษาจำนวน 10 ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน

3. สิ่งที่ศึกษา

รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย กลุ่มบุคคล/หน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วม สภาพปัญหา ก่อนดำเนินการ องค์ประกอบของรูปแบบ วิธีดำเนินงานตามรูปแบบ ผลสำเร็จจากการดำเนินงาน และแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (SAR)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) มีลักษณะแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) เทปบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และกล้องถ่ายรูป

5. วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และหลักการมีส่วนร่วม แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน

5.2 ร่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) มีลักษณะแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview)

5.3 นำแบบสัมภาษณ์ (In – depth Interview) ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์

5.4 นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนที่ 2 จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมด้านการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.4.1 ดร.พลศักดิ์ พระรัตภูมิ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 วุฒิการศึกษาปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.4.2 ดร.จรรยารัตน์ ส่งศรี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วุฒิการศึกษาปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5.4.3 ดร.อนันต์ นามทองตัน ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 วุฒิการศึกษาปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.4.4 ดร.ณัฐพงศ์ ฉลาดแย้ม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษาปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น

5.4.5 รศ.ดร.พิชญ์ ฉายายนต์ ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี วุฒิปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

5.5 จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ จนได้แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์ นัดหมาย วัน เวลา และสถานที่เป็นการล่วงหน้า

6.2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกลงในแบบสัมภาษณ์ตามประเด็นการสนทนา พร้อมทั้งถอดเทปบันทึกข้อมูลคำสัมภาษณ์

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกลุ่มและเรียบเรียงข้อมูลโดยการจัดลำดับตามประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปเป็นประเด็น

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างและยืนยันรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบที่สร้างขึ้น ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความครบถ้วนของข้อสรุปชั่วคราว แล้วเขียนเชื่อมโยงข้อสรุปชั่วคราวเข้าด้วยกัน หาข้อสรุปชั่วคราวย่อย จนกระทั่งได้บทสรุปของรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และยืนยันรูปแบบโดยการตอบแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ คณะผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ได้แก่

1.1.1 ดร.อัมพร พิณะสา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

1.1.2 ดร.ธีรพงษ์ สาระแสน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.1.3 ดร.วิชัย แสงศรี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบัน อุดมศึกษา จำนวน 3 คน ได้แก่

1.2.1 รศ.ดร.เชาว์ อินโย อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

1.2.2 ผศ.ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

1.2.3 ผศ.ดร.พนายุทธ เขยบาล อาจารย์มหาวิทยาลัย

ราชภัฏอุดรธานี

1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิระดับจังหวัดซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์กร
ปกครองส่วนถิ่น จำนวน 1 คน ได้แก่ นายนิพนธ์ คนขยัน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
บึงกาฬ

1.4 ผู้ทรงคุณวุฒิระดับโรงเรียน จำนวน 2 คน ได้แก่

1.4.1 ดร.ชรินดา พิมพ์บุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนธาตูปลวง
วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

1.4.2 ดร.สุรจิตย์ ผิวงาม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยผักชะ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ขององค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริม
คุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

3.1 แบบสัมภาษณ์

3.2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ขององค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริม
คุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้ว เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้
มากที่สุด

4 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มาก

- 3 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และขอความอนุเคราะห์หัตถ์ตอบแบบสอบถามและรับคืนด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนความคิดเห็น ซึ่งกำหนดเกณฑ์ ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย
- 1.01 – 1.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำผลจากการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญไปดำเนินการปรับปรุงเป็นรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในระยะต่อไป

**ระยะที่ 3 การทดลองและประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วม
ของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
ขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย**

**ขั้นตอนที่ 5 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน
เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

ซึ่งรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการ
การศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5
องค์ประกอบ คือ

- องค์ประกอบที่ 1 หลักการและแนวคิด
- องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
- องค์ประกอบที่ 3 รูปแบบกระบวนการ
- องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้
- องค์ประกอบที่ 5 ผลที่เกิดหลังการใช้รูปแบบ

ระยะนี้เป็นการนำรูปแบบมาทดลองใช้จริงกับโรงเรียนประถมศึกษาขนาด
เล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1 โรงเรียน โดยมีการดำเนินการ ดังนี้ 1) กำหนด
กลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้รูปแบบ 2) สร้างความเข้าใจและชี้แจงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ทราบ 3) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการ
การศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีรายละเอียด
ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

1.1 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่เป็นพื้นที่ดำเนินการทดลองใช้
รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาใน
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียน
บ้านโนน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เนื่องจากเป็นโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีบริบทพื้นที่ตั้งอยู่ศูนย์กลางของชุมชน ผู้บริหาร บุคลากรและ
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือและสนับสนุนการนำรูปแบบการพัฒนาการมี

ส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มาทดลองใช้เป็นอย่างดี

1.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ได้แก่ ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้แทนกลุ่ม ผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนถิ่น และผู้แทนกรรมการสถานศึกษา ของโรงเรียนที่ทดลองใช้รูปแบบการ พัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน 2) ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อรูปแบบการพัฒนาร่วมกัน ของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

รูปแบบการพัฒนาร่วมกันของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการ จัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้คู่มือการ ดำเนินการตามรูปแบบฯ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทำหนังสือขออนุญาตทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาร่วมกัน ของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงผู้บริหารโรงเรียน

4.2 ดำเนินการชี้แจงกับผู้บริหาร บุคลากรในโรงเรียน และกลุ่มบุคคล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เกี่ยวกับปฏิทินการปฏิบัติงาน วิธีดำเนินการตามคู่มือ และวิธีการ ประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการทดลอง

4.3 โรงเรียนที่เป็นพื้นที่ดำเนินการทดลอง ตามรูปแบบการ พัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

กำหนดระยะเวลา 1 ปีการศึกษา โดยจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2560 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2561

**ขั้นตอนที่ 6 การประเมินรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน
เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

หลังจากดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ที่เป็นพื้นที่ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.1 การดำเนินการวิจัย

ดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2 แหล่งข้อมูลในการศึกษา

แหล่งข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ปีการศึกษา 2559 และ 2560 ตามเอกสารบันทึกพัฒนาการระดับปฐมวัย เอกสารรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test) 3 ด้าน คือ ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านคำนวณ ความสามารถด้านเหตุผล และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายงานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบบันทึกพัฒนาการนักเรียนระดับปฐมวัย ผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายงานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลค่าเฉลี่ยตามแบบบันทึกพัฒนาการนักเรียนระดับปฐมวัย ผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายงานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ก่อนใช้รูปแบบปีการศึกษา 2559 และหลังใช้รูปแบบปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนที่ของโรงเรียนบ้านโนน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลค่าเฉลี่ยพัฒนาการระดับปฐมวัย ข้อมูลค่าเฉลี่ยเอกสารรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test) 3 ด้าน คือ ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านคำนวณ ความสามารถด้านเหตุผล และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ข้อมูลค่าเฉลี่ยรายงานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และข้อมูลค่าเฉลี่ย ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ก่อนใช้รูปแบบปีการศึกษา 2559 และหลังใช้รูปแบบปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนที่ของโรงเรียนบ้านโนน

2. การสอบถามความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1 กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีชมพู จำนวน 5 คน ผู้บริหารโรงเรียนบ้านโนน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 4 คน ผู้แทนกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 25 คน กรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คนและ

ตัวแทนนักเรียน จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 57 คน

2.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.4 วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.4.1 ร่างข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2.4.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ โดยนำแบบประเมินฉบับร่างเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษา พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2.4.3 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นเป็นรายข้อแล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปได้

2.4.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับโรงเรียนบ้านห้วยคอม ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้แทนกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษา และตัวแทน

นักเรียน จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach Alpha Coefficient : α) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.85 (ยุทธพงษ์ กัยวรรณ, 2552, หน้า 137)

2.4.5 ปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอบถามความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ต่อรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยตนเอง โดยได้ดำเนินการจัดประชุมและแจกแบบสอบถามเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้แทนกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษา และตัวแทนนักเรียน ของโรงเรียนที่ทดลองใช้รูปแบบได้ตอบแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบฯอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบฯอยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบฯอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบฯอยู่ในระดับน้อย
- 1.01 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบฯอยู่ในระดับน้อยที่สุด